

Міжнародна
організація
праці

КОНФЕДЕРАЦІЯ
РОБОТОДАВЦІВ
УКРАЇНИ

 РАЗОМ

Belgium

partner in development

Огляд національної та міжнародної практики підвищення рівня інклюзивності

1 – 30.09.2025

Цей випуск охоплює вересень 2025 року й аналізує понад 100 урядових рішень, досліджень та корпоративних кейсів з України, Німеччини, Хорватії, Франції, Греції, Іспанії, США, Великої Британії, Китаю.

Україна

Освітній омбудсмен пропонує закріпити 11 годин безоплатного перебування дітей у садочку для підтримки зайнятості батьків. Рішення щодо робочого часу дитсадків часто приймають централізовано, і результати опитувань батьків ігноруються. Як наслідок, працюючі матері й батьки, зокрема працівники критичної інфраструктури, не можуть організувати свій робочий день без порушення трудової дисципліни.

Серед ключових викликів – неврахування реальних графіків батьків, нерівність у доступі до послуг через скорочений час перебування, складність повернення жінок на ринок праці після декрету. [Детальніше...](#)

Діяльність української національної мережі «РАЗОМ»

Конфедерація роботодавців України запустила програму «Разом зміцнюємо бізнес», яка допоможе вирішити п'ять значних перешкод для людей з інвалідністю, які хочуть знайти роботу. Відповідно до опитування підприємств, яке провела Конфедерація роботодавців України, у підприємств найчастіше виникають складнощі з пошуком фінансування закупівлі спеціального обладнання (43%), з впровадженням в компаніях правил організації роботи працівників з інвалідністю (42%), з пошуком фахівців із супроводу процесів залучення працівників з інвалідністю (38%), з обладнанням робочих місць для людей з інвалідністю (26%) та з підготовкою колективів підприємств до найму співробітників з інвалідністю (18%).

Конкретними інструментами подолання перешкод є покрокові рекомендації з розробки та впровадження внутрішньої політики інтеграції працівників з інвалідністю та навчальний курс з її розробки «Разом зміцнюємо бізнес». Їх розробила Конфедерація роботодавців України за підтримки Міжнародної організації праці та Уряду Бельгії. Раніше Конфедерація роботодавців представила практичний посібник з працевлаштування людей з інвалідністю. Всі матеріали опубліковано на платформі «Разом».

Новий навчальний курс враховує очікувані зміни законодавства.

«З 1 січня 2026 року набуває чинності нова редакція закону про основи соціального захисту людей з інвалідністю. Потрібно буде зміни понад 50 нормативних актів, і підприємців чекають серйозні ускладнення у процедурі адаптації. Відповідно до нових викликів ми оновлюємо довідники та навчальні програми для підприємств з працевлаштування людей з інвалідністю», – зазначив Олексій Мірошніченко, Президент Конфедерації роботодавців України.

Матеріали розроблено Конфедерацією роботодавців України в рамках проєкту «Створення консультативної системи щодо інтеграції осіб з інвалідністю на робочі місця», який реалізується за підтримки Проєкту Міжнародної організації праці за фінансування Уряду Бельгії «Підтримка МОП України: запобігання трудової експлуатації та торгівлі людьми, підтримка розвитку підприємництва та інституційна підтримка соціальних партнерів» та Проєкту Міжнародної організації праці «Сприяння інклюзивному та сталому відновленню в Україні через соціальний діалог». [Детальніше...](#)

Конфедерація роботодавців України за підтримки Міжнародної організації праці та Уряду Бельгії розробила [рекомендації](#) для бізнесу з розробки та впровадження внутрішніх політик інклюзивності.

Президент Конфедерації роботодавців Олексій Мірошніченко наголосив: «Ми зробили велике ґрунтовне опитування бізнесу щодо працевлаштування людей з інвалідністю, щоб побачити реальні проблеми. Ми розробили рекомендації, головне — навчальну програму».

Виконавчий директор Конфедерації роботодавців України Оксана Медведська відзначила, що за результатами опитування 58% підприємств не мають окремих політик або програм з інтеграції, і саме тому було створено новий пакет рекомендацій. «Щоб допомогти роботодавцям працевлаштувати осіб з інвалідністю, а також інтегрувати їх на робочі місця, в рамках проєкту Конфедерації роботодавців України були розроблені рекомендації для роботодавців щодо розроблення та впровадження внутрішньої політики компанії».

Рекомендації з розроблення та впровадження внутрішньої політики компанії щодо інтеграції осіб з інвалідністю на робочі місця Конфедерацією роботодавців України в рамках проєкту «Створення консультативної системи щодо інтеграції осіб з інвалідністю на робочі місця», який реалізується за підтримки Проєкту Міжнародної організації праці за фінансування Уряду Бельгії «Підтримка МОП України: запобігання трудової експлуатації та торгівлі людьми, підтримка розвитку підприємництва та інституційна підтримка соціальних партнерів» та Проєкту Міжнародної організації праці «Сприяння інклюзивному та сталому відновленню в Україні через соціальний діалог». [Детальніше...](#)

Відкрито доступ до навчального курсу інклюзивності «Разом зміцнюємо бізнес», розроблений Конфедерацією роботодавців України за підтримки Міжнародної організації праці та Уряду Бельгії.

Навчальний курс «Разом зміцнюємо бізнес» – це практичний інструмент для розвитку компанії. Він допоможе виконати законодавчі вимоги щодо працевлаштування осіб з інвалідністю, створити згуртований колектив і підвищити ефективність співробітників, адаптувати робочі місця для людей з інвалідністю. Також знання, отримані під час проходження курсу, дозволять мінімізувати витрати на пристосування робочих місць і уникнути штрафів.

[Детальніше...](#)

Іспанія

У міській автономії Сеути (Іспанія) оголошено **дві нові програми професійної підготовки та працевлаштування**. Перша програма передбачає 5 майстерень для 75 слухачів-працівників, з яких 3 — для молоді до 30 років. Учасники здобудуть офіційний сертифікат професійної компетентності рівня С, поєднуючи теорію з практикою у соціально значущих проєктах.

Друга ініціатива охопить 6 майстерень із 90 місцями для тих, хто безробітний у віці до 50 років. Тематики: 3D-цифрування, захист довкілля, сценічне мистецтво, соціально-медична допомога та мультисервісні послуги.

[Детальніше...](#)

В Іспанії обговорюють «Стратегічний план інклюзивного працевлаштування» для осіб з інвалідністю. Основний мета — створити реальні можливості роботи для найбільш вразливих груп: людей віком від 45 років, жінок та осіб з психосоціальними порушеннями. Пропонують дозволити людям із інвалідністю поєднувати пенсію за інвалідністю з доходом від праці. Планується розширити доступну професійну та університетську освіту з подальшим працевлаштуванням. [Детальніше...](#)

Чилі

В Чилі організатор платформа Laborum.com застосувала **ШІ для автоматичного розпізнавання й аналізу резюме**. Користувачеві достатньо завантажити документ із CV – і система самостійно формує профіль. Це скорочує час пошуку та підвищує ефективність відбору. [Детальніше...](#)

Норвегія

Норвегія відкриває понад 15 000 вакансій для іспаномовних з рівнем зарплат до €5400. Частина пропозицій не потребує знання норвезької мови та досвіду. Середня зарплата в Норвегії майже вдвічі більше, ніж в Іспанії (€2 300). Інновації та рішення:

- Програма з безстроковими контрактами й можливістю кар'єрного росту.
- Підтримка інтеграції: допомога з переїздом, соціальні та мовні курси.

[Детальніше...](#)

Австралія

Австралія з початку 2025 року підвищила вік виходу на пенсію з 67 до 68 років. Реформа стосується насамперед працевлаштованих, народжених після середини 1958 року, яким доведеться відпрацювати на рік більше й сплатити додаткові внески до державного пенсійного фонду.

Уряд мотивує продовження трудового стажу як «довічну вигоду», що дозволить збільшити особисті пенсійні накопичення й знизити навантаження на загальну «скарбничку» пенсійної системи.

Передбачені безкоштовні фінансові консультації й курси перекваліфікації для працівників передпенсійного віку.

Підприємства, що найматимуть співробітників старшого віку, отримуватимуть дотації, а також розвиватимуть гнучкі моделі роботи.

Однорічне відтермінування виходу на пенсію дає змогу накопичити додатково 40–60 тис австралійських доларів (~26–39 тис USD) завдяки зростанню інвестицій та подовженню стажу. [Детальніше...](#)

Німеччина

У Німеччині уряд планує запровадити нову «Активну пенсію» (Aktivrente) з 1 січня 2026 року. Її мета – заохотити осіб, які досягли законного пенсійного віку, продовжувати працювати, знижуючи навантаження на пенсійну систему та покриваючи дефіцит кваліфікованих кадрів. За умовами програми пенсіонери можуть отримувати до 2 000 євро на місяць без сплати податку на доходи (приблизно \$2 200), а також сплачувати пенсійні внески за продовжений трудовий стаж, що в кінцевому підсумку збільшить їх майбутні виплати. [Детальніше...](#)

США

У США звертають увагу, що багато інструментів AI працюють без належного клінічного тестування і часто поза федеральним контролем. Відсутність чітких вимог до оцінки ефективності призводить до невизначеності: інструменти, які пройшли ретельну перевірку, погано масштабуються, а широко впроваджені рішення — недооцінені в дослідженнях.

Основні виклики: відсутність стандартизованого тестування, високі витрати на оцінювання, непередбачуване використання інструментів у різних клінічних умовах і нерівень кваліфікації користувачів. Серед практичних рішень — пропозиція спрямувати державне та приватне фінансування на створення цифрової інфраструктури та широкомасштабні клінічні випробування AI-систем. [Детальніше...](#)

У Сполучених Штатах Америки зростає розрив у продуктивності між «важливою економікою» (робітники заводів, будівельники, монтажники систем опалення, вентиляції та кондиціонування) та білими комірцями: останні стали на 28% продуктивнішими завдяки технологіям. При цьому **лише близько 10% операцій на заводах можна роботизувати, навіть із появою гуманоїдних роботів цей показник зріс би до 20%**. Підвищення продуктивності неможливе без підготовки професійно-технічних кадрів. [Детальніше...](#)

Греція

У Греції ухвалено закон, який ліквідує обов'язковий ЄСВ для пенсіонерів, які продовжують працювати та отримують додаткову надбавку до пенсії. Реформа стосується близько 120 000 пенсіонерів із загальної кількості майже 230 000 працюючих пенсіонерів і поширюється на тих, хто обіймає першу податкову/доходну категорію, навіть якщо сукупний дохід перевищує граничну суму 1 434 євро. [Детальніше...](#)

Аргентина

В Аргентині у провінції Буенос-Айрес муніципальний Офіс працевлаштування провели навчальний захід «Цінність усіх вікових груп у робочому середовищі». Основна мета — **привернути увагу рекрутерів і роботодавців до людей віком**

від 45 років і боротися з віковою дискримінацією (ейджизмом). Участь узяли представники HR-відділів та консалтингових агентств. [Детальніше...](#)

Італія

В Італії у місті Ріміні реалізується проєкт Work Coach, спрямований на інтеграцію в робоче середовище молодих і дорослих з інвалідністю. Основний фокус – працевлаштування та соціальне зростання цієї групи. Проєкт об'єднує державні структури, організації третього сектору, підприємства й родини. Ключова фігура – «work coach» (фасилітатор), який проводить аналіз компетенцій, допомагає в орієнтації на ринку праці, супроводжує учасників до укладення контракту та консулює компанії щодо створення інклюзивного робочого середовища. Досвід із туристичної сфери, зокрема працевлаштування в пляжних комплексах, став основою для масштабування практик у інших галузях. [Детальніше...](#)

Південна Корея

У Південній Кореї у провінції Чхунчхонбук запроваджено програму для стимулювання працевлаштування громадян віком від 60 років. Основна мета ініціативи – стримати наслідки прискороеного старіння населення і збільшити зайнятість старшої вікової групи шляхом заохочення приватного бізнесу.

До участі допускаються компанії з головним офісом або основним виробництвом у провінції, які працюють не менше року, мають щонайменше 5 постійних працівників і серед них – щонайменше 2 особи віком 60+, що становить мінімум 5% усього персоналу. Оцінка охоплює не тільки кількість працевлаштованих літніх працівників, а й умови праці й рівень соціальних гарантій.

Сертифіковані «відмінні компанії» отримують:

- пріоритетне фінансування з фонду підтримки малого бізнесу провінції;
- покриття витрат на страхування гарантійних зобов'язань і послуги з кредитного менеджменту;
- допомогу у виході на закордонні ринки та участь у міжнародних виставках;
- відтермінування перевірок з місцевих податків. [Детальніше...](#)

Аргентина

У провінції Буенос-Айрес в Аргентині ініціювали реформу, яка **дозволить лікарям після виходу на пенсію 65 років із мінімум 35 роками досвіду не втрачати ліцензію та продовжувати практику.**

За новими правилами лікарі зможуть добровільно обирати подальшу працю незалежно від статусу, сплачуючи соціальні внески, які спрямовуються на підтримку фінансової стійкості пенсійної системи і розширення соціальних гарантій. [Детальніше...](#)

* * *

Дослідження проведено Конфедерацією роботодавців України в рамках проєкту «Створення консультативної системи щодо інтеграції осіб з інвалідністю на робочі місця», який реалізується за підтримки Проєкту Міжнародної організації праці за фінансування Уряду Бельгії «Підтримка МОП України: запобігання трудової експлуатації та торгівлі людьми, підтримка розвитку підприємництва та інституційна підтримка соціальних партнерів» та Проєкту Міжнародної організації праці «Сприяння інклюзивному та сталому відновленню в Україні через соціальний діалог».